

บทที่
9

ชิม

สาระการเรียนรู้

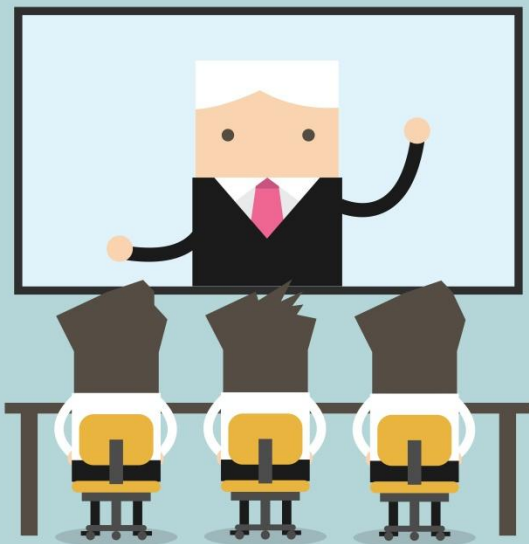

?

- 1. ความหมายและลักษณะของสัญญาห้าม
- 2. ห้ามใช้คงรูป
 - สิทธิและหน้าที่ของผู้ห้ามและผู้ให้ห้าม
 - การระงับแห่งสัญญาห้ามใช้คงรูป
- 3. ห้ามใช้สิ้นเปลือง
 - สิทธิและหน้าที่ของผู้ห้ามและผู้ให้ห้าม
 - การระงับแห่งสัญญาห้ามใช้สิ้นเปลือง
- 4. การกู้ยืมเงิน
 - ดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงิน

1. ความหมายและลักษณะของสัญญาอัยม

สัญญาอัยม คือ สัญญาซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเรียกว่า **ผู้ให้อัยม** ได้ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่คู่สัญญา อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า **ผู้อัยม** เพื่อใช้ทรัพย์สินนั้น และผู้อัยมต้องคืนใช้ให้เมื่อใช้สอยเสร็จแล้ว

▶ ลักษณะของสัญญาอัยม

1. เป็นสัญญาที่บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบทรัพย์สินที่ให้อัยม
2. สัญญาอัยมเป็นสัญญาไม่ต่างตอบแทน

▶ สัญญาอัยมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- อัยมใช้คงรูป
- อัยมใช้สิ้นเปลือง

2. ยืมใช้คงรูป

ยืมใช้คงรูป คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ให้ยืม ให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ยืม ใช้สอยทรัพย์สินสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เปล่าและผู้ยืมตกลงว่าจะคืนทรัพย์สินนั้นเมื่อได้ใช้สอยเสร็จแล้ว

▶ สำคัญ

- ▶ 1. ต้องมีวัตถุประสงค์ของสัญญาเป็นทรัพย์สิน กล่าวคือวัตถุประสงค์ตามสัญญา ยืมใช้คงรูปนั้นอาจจะเป็นทรัพย์สินที่มีรูปร่าง
- ▶ 2. สัญญา ยืมบริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สินที่ยืม โดยจะมอบโดยตรง คือหยิบยื่นทรัพย์สินที่ยืมให้แก่กัน หรือส่งมอบโดยปริยาย
- ▶ 3. ต้องเป็นสัญญาที่ไม่มีค่าตอบแทน เพราะหากมีค่าตอบแทน อาจจะเข้าข่ายสัญญารูปแบบอื่น

2. ยืมใช้คงรูป

สาระสำคัญ

- ▶ 4. สัญญายืมใช้คงรูปพิจารณาคุณสมบัติของผู้ยืมเป็นสำคัญหากผู้ยืมตายสัญญายืมก็ระงับด้วย
- ▶ 5. ผู้ให้ยืมไม่จำเป็นต้องซ่อมแซมทรัพย์สินก่อนให้ยืม
- ▶ 6. สัญญายืมใช้คงรูป กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินไม่โอนไปยังผู้ยืม และในขณะเดียวกันผู้ให้ยืมก็ไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินที่ให้ยืมอาจมีเพียงสิทธิครอบครองก็ได้

2. ยืมใช้คงรูป

สิทธิและหน้าที่ของผู้ยืมและผู้ให้ยืม

- ▶ 1. ผู้ยืมต้องจ่ายค่าฤชาธรรมเนียมอันเกิดจากการยืม การทำสัญญา การส่งมอบ หรือการส่งคืนทรัพย์สินที่ยืม
- ▶ 2. ผู้ยืมต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ทรัพย์สินที่ยืม ถ้าผู้ยืมเอาไปใช้ในการอย่างอื่น นอกจากการใช้ แบบไม่ปกติ
- ▶ 3. ผู้ยืมจะต้องสงวนทรัพย์สินซึ่งยืมไปเหมือนเช่นวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง
- ▶ 4. ผู้ยืมต้องส่งคืนทรัพย์สินที่ยืมเมื่อใช้สอยเสร็จ หรือเมื่อถึงกำหนดเวลา
- ▶ 5. ผู้ยืมมีหน้าที่เสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาทรัพย์สินที่ยืม

2. ยืมใช้คงรูป

การระงับแห่งสัญญายืมใช้คงรูป

- ▶ 1. ผู้ยืมตายแต่หากผู้ให้ยืมตายสัญญายืมไม่ระงับ
- ▶ 2. ผู้ยืมส่งคืนทรัพย์สินที่ยืม
- ▶ 3. ทรัพย์สินที่ยืมสูญหายหรือบุบสลายไปจนหมดสิ้น ไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำของผู้ใด
- ▶ 4. การบอกเลิกสัญญา

3. ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน

ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน คือ สัญญาซึ่งผู้ให้ยืมโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินชนิดใช้ไปสิ้นไปนั้น เป็นปริมาณมีกำหนดให้ไปแก่ผู้ยืมและผู้ยืมตกลงว่าจะคืนทรัพย์สินเป็นประเภทชนิดและ ปริมาณเช่นเดียวกันให้แทนทรัพย์สินซึ่งให้ยืมนั้น

▶ **การยืมใช้สิ่งเปลี่ยน
นั้นมีสาระสำคัญดังนี้**

- ▶ 1. สัญญายืมใช้สิ่งเปลี่ยนเป็นสัญญาไม่ต่างตอบแทน แต่อาจมีค่าตอบแทนได้
- ▶ 2. สัญญายืมใช้สิ่งเปลี่ยนเป็นสัญญาที่บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบทรัพย์สินที่ให้ยืม
- ▶ 3. สัญญายืมใช้สิ่งเปลี่ยนเป็นสัญญาที่โอนกรรมสิทธิ์ในตัวทรัพย์สินนี้หากเกิดความวินาศแก่ตัวทรัพย์สินที่ยืม
- ▶ 4. ผู้ยืมตายสัญญายืมใช้สิ่งเปลี่ยนไม่ระงับ

3. ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน

สิทธิและหน้าที่ของผู้ยืมและผู้ให้ยืม

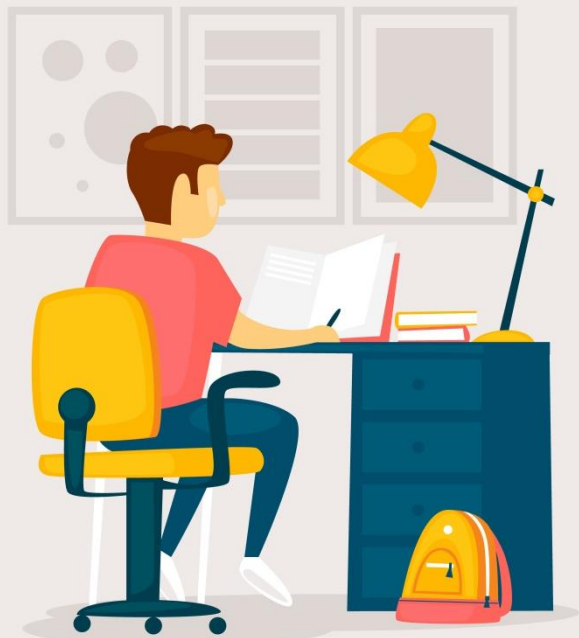

สิทธิหน้าที่ของผู้ยืม

- ▶ 1. ผู้ยืมมีสิทธิที่จะใช้สอยทรัพย์สินที่ยืมอย่างใดก็ได้ ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์
- ▶ 2. ผู้ยืมมีหน้าที่เพียงการรับผิดชอบค่าถาวรธรรมเนียมค่าส่งมอบ และค่าส่งคืนทรัพย์สิน
- ▶ 3. ผู้ยืมมีหน้าที่คืนทรัพย์สินที่ยืมประเภท ชนิดและปริมาณ เดียวกันกับทรัพย์สินที่ยืม

สิทธิหน้าที่ของผู้ให้ยืม

- ▶ 1. ผู้ให้ยืมมีสิทธิเรียกให้ผู้ยืม คืนทรัพย์สินที่ให้ยืมตาม ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือเมื่อครบระยะเวลา
- ▶ 2. ผู้ให้ยืมไม่มีหนี้หรือหน้าที่ใด ๆ ที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้ยืม

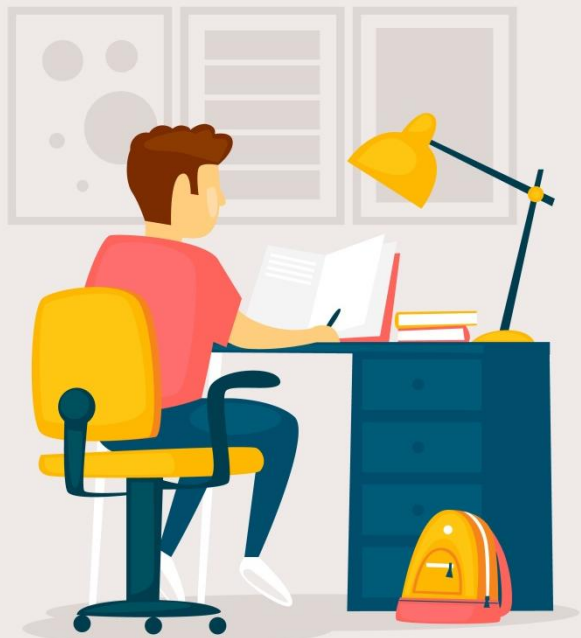
3. ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน

การระงับแห่งสัญญา ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน

- ▶ 1. กรณีมีกำหนดเวลาให้สัญญา ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน ระงับ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา
- ▶ 2. กรณีที่ไม่ได้กำหนดเวลาให้สัญญา ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน ระงับ แล้วผู้ให้ยืมประสงค์จะให้ผู้ยืมคืนทรัพย์สิน กฎหมาย กำหนดให้ผู้ให้ยืมบอกกล่าวแก่ผู้ยืมให้คืนทรัพย์สิน ภายในเวลาอันควรและเมื่อถึงกำหนดเวลา ที่ให้ในคำ บอกกล่าวนั้นแล้ว

4. การกู้ยืมเงิน

- ▶ 1. การกู้ยืมเงินกว่า 2,000 บาทขึ้นไปนั้นถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ อย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่
- ▶ 2. หลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินจะมีขณะหรือหลังการกู้เงินก็ได้แต่ต้องมีก่อนฟ้องเรียกเงินตามสัญญากู้เงิน
- ▶ 3. ในการใช้คืนเงินนั้นก็ต้องมีหลักฐานลงลายมือชื่อผู้ให้ยืมเป็นสำคัญ หรือมีการแจ้งลงในสัญญากู้ยืมเงินนั้นว่าได้ใช้คืนเงินแล้ว
- ▶ 4. เอกสารที่กฎหมายกำหนดก็เป็นเพียงหลักฐานการกู้ยืม ไม่ใช่แบบของนิติกรรม

4. การกู้ยืมเงิน

📍 ดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงิน 📍

ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 654 กำหนดว่าให้คิดดอกเบี้ยได้ไม่เกินร้อยละ 15 บาทต่อปี ถ้าเกินกว่านั้นให้ลดเหลือร้อยละ 15 บาทต่อปีแต่ตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 กำหนดว่า **การเรียกดอกเบี้ยเกินร้อยละ 15 บาทต่อปีมีโทษจำคุก** นั่นก็แปลว่า ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินร้อยละ 15 บาทต่อปี และจากหลักเบื้องต้นในเรื่องนิติกรรมมาตรา 150 ที่กำหนดว่าการใดที่ขัดต่อกฎหมาย การนั้นเป็นโมฆะทำให้การเรียกดอกเบี้ยเกินร้อยละ 15 บาทต่อปีดอกเบี้ยนั้นจะเป็นโมฆะ แต่ก็จะเป็นโมฆะเฉพาะเรื่องดอกเบี้ยส่วนสัญญากู้ยืมเงินยังคงสมบูรณ์

สรุป

สัญญาเช่า เป็นสัญญาที่ผู้ให้เช่าทรัพย์สินของตนให้ผู้เช่าใช้และผู้เช่าจะคืนทรัพย์สินที่เช่า ทั้งนี้สัญญาเช่าจะสมบูรณ์เมื่อมีการส่งมอบ โดยการเช่าแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เช่าใช้คงรูป และเช่าใช้สิ้นเปลือง และการกู้ยืมเงินก็จัดเป็นการเช่าใช้สิ้นเปลืองซึ่งกฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์ แยกไว้เป็นพิเศษ โดยเฉพาะเรื่องดอกเบี้ย

